

Ηράκλειο: 06/09/10
Αριθ.Πρωτ: 961

Προς: ΜΜΕ Κρήτης

Iraklio Center A1 Κτίριο- Γιαμαλάκη 50
Τ.Κ. 712 02 – Ηράκλειο Κρήτης
Τηλέφωνο & Fax: 2810343906 – 2810223303
Email: geoteepk@otenet.gr
<http://www.geoteepk.gr>

ΚΟΙΝ:

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΦΟΙΝΙΚΟΔΑΣΟΣ ΠΡΕΒΕΛΗ: Η φύση αντιδρά! Οι άνθρωποι;

A. Ενημερωτικά.

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 03/09/2010 η ταχτική συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής (ΔΕ) του Παραρτήματος του Επιμελητηρίου στο χώρο του φοινικοδάσους στον Πρέβελη, με σκοπό την αξιολόγηση της καταστροφής που προκλήθηκε από την πρόσφατη πυρκαγιά στο οικοσύστημα της ευρύτερης περιοχής και την διατύπωση προτάσεων αποκατάστασης και διαχείρισης του παγκόσμιας φήμης τοπίου.

Στη συνεδρίαση της ΔΕ παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος Φοίνικα κ Μαστορογιαννάκης Εμμ, ο προϊστάμενος της Δ/σης Δασών της Περιφέρειας Κρήτης κ. Πουλιανάκης Γιάννης με την δασολόγο κ. Γεωργία Ξυλούρη, η προϊσταμένη της Δ/σης Δασών του Νομού Ρεθύμνης κ. Σκλαβάκη Πολύμνια και οι δασολόγοι της ίδιας υπηρεσίας κκ. Ειρήνη Κατσούγκρη και Γιάννης Κουγιουμτζής.

B. Η αξιολόγηση της κατάστασης και τα πρώτα μέτρα.

Από την επίσκεψη μας στην καμένη έκταση και την δημόσια συζήτηση που ακολούθησε προκύπτουν αβίαστα οι παρακάτω διαπιστώσεις :

1. Η επέκταση της πυρκαγιάς στον πυρήνα του υγροβιότοπου και του φοινικοδάσους, σίγουρα έπρεπε και βέβαια μπορούσε να αποτραπεί, ανεξάρτητα από τις πανθομολογούμενα δύσκολες συνθήκες που επικρατούσαν κατά την διάρκεια της επέμβασης των δυνάμεων καταστολής. Γιατί το όλο ζήτημα δεν είναι μόνο θέμα ανυπαρξίας σχεδιασμού της προληπτικής αντιπυρικής θωράκισης όπως λέχθηκε, αλλά είναι και θέμα σχεδίου καταστολής της πυρκαγιάς και θέμα προτεραιοτήτων στη διάθεση των μέσων πυρόσβεσης,

που έχουν σχέση (εκτός από τις τοπικές καιρικές συνθήκες) και με την γνώση των απειλούμενων αξιών και την αντοχή στην πυρκαγιά των φυσικών οικοσυστημάτων που χρειάζεται να προστατευτούν.

2. Η καταστροφή που προκάλεσε η πυρκαγιά στο οικοσύστημα του δάσους Πρέβελη φαίνεται σήμερα μεν να είναι πολύ σοβαρή, είναι όμως απόλυτα αναστρέψιμη. Η φύση έχει ξεκινήσει ήδη τη διαδικασία της αναγέννησης και αναβλάστησης, κυρίως του φοίνικα του Θεόφραστου και αναμένεται το ανάλογο και των λοιπών ατόμων της τοπικής χλωρίδας που υπέστησαν τις συνέπειες της φωτιάς. Η αισιόδοξη αυτή διαπίστωση δεν δικαιολογεί την επανάπαυση αλλά το αντίθετό της. Την ίδια στιγμή η ΔΕ τονίζει ότι ο χρόνος και η ποιότητα της βέβαιης αυτής επαναφοράς, εξαρτώνται από το βαθμό που θα διασφαλιστούν **η ανεμπόδιστη δράση της ίδιας της φυσικής διεργασίας από τη μια και η ορθότητα και αποτελεσματικότητα των απαιτούμενων δράσεων υποβοήθησης αυτής της διεργασίας από την άλλη.**

Στα πλαίσια της παραπάνω αντίληψης η ΔΕ υποστηρίζει τις μέχρι σήμερα ενέργειες της Δασικής Υπηρεσίας και της Περιφέρειας Κρήτης και επισημαίνει την ιδιαίτερη σημασία που έχει:

- Η κήρυξη ως αναδασωτέας της έκτασης του φοινικοδάσους (η διαδικασία ήδη έχει προχωρήσει) και όλων των άλλων εκτάσεων δασικού χαρακτήρα που καταστράφηκαν από την πρόσφατη πυρκαγιά
- η άμεση συμπλήρωση και ενίσχυση της υφιστάμενης περιφράξης και ο διαρκής (καθημερινός) έλεγχος της αρτιότητάς της,
- ο ολοκληρωτικός αποκλεισμός της βόσκησης. Η ΔΕ αξιολογώντας ως πολύ σημαντικό τον αποκλεισμό αυτό, επικαλείται τη συνείδηση και το φιλότιμο των ίδιων των κτηνοτρόφων, των μοναχών της παρακείμενης μονής, της τοπικής δημοτικής αρχής και του συνόλου της τοπικής κοινωνίας. Ταυτόχρονα όμως τονίζει προς όλες τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, την αναγκαιότητα της μηδενικής ανοχής σε κάθε πιθανή παραβίαση αυτής της απαγόρευσης και την άμεση και αυστηρότατη εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας,
- ο καθαρισμός από την κατεστραμμένη βλάστηση στη βάση των αρχών της επιστήμης και της τεχνικής, αλλά και από ξύλα, σκουπίδια ή άλλα αντικείμενα που βλάπτουν και τη συνολική προσπάθεια και την εικόνα του χώρου.
- η απαγόρευση της κατασκήνωσης στο εσωτερικό του δάσους με την ταυτόχρονη διαμόρφωση μονοπατιού για την αντικατάσταση της άναρχης επίσκεψης των ανθρώπων από την οργανωμένη και ελεγχόμενη δυνατότητα επίσκεψης, φωτογράφισης και οικολογικής παρατήρησης.

Η ΔΕ του ΓΕΩΤΕΕ/Π.Κρήτης θεωρεί αυτονόητη την αναγνώριση χωρίς ίχνος επιφύλαξης από όλους, ότι αρμόδιος και υπεύθυνος για την αξιολόγηση όλων των προτάσεων που κατατίθενται, τον σχεδιασμό των αναγκαίων άμεσων αλλά και μεσοπρόθεσμων παρεμβάσεων, την εφαρμογή των παρεμβάσεων αυτών, την παρακολούθηση και τον έλεγχο, **είναι μόνο η Δασική Υπηρεσία**. Το τονίζει αυτό η ΔΕ όχι μόνο και τόσο γιατί αυτή η υπηρεσία είναι αρμόδια κατά το νόμο, αλλά και γιατί είναι η κατά τεκμήριο καταλληλότερη και αυτή που διαθέτει και τη γνώση και την εμπειρία αλλά και την ικανότητα να αξιοποιήσει άλλες επιστημονικές ιδιότητες που χρειάζεται και που ενδεχομένως σήμερα η ίδια δεν έχει. Η παρατήρηση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τη συγκεκριμένη περιοχή. Η υπηρεσία αυτή χρειάζεται να εξοπλιστεί με όλα τα απαραίτητα εργαλεία για την ανεμπόδιστη πραγματοποίηση του έργου της. Η ΔΕ γνωρίζοντας το χαμηλό κόστος αυτού του εξοπλισμού θα αναλάβει πρωτοβουλίες έναντι της πολιτικής ηγεσίας προς αυτή τη κατεύθυνση, καλώντας ταυτόχρονα την υπηρεσία να ανταποκριθεί στο ακέραιο και με την πεποίθηση ότι μπορεί να επιτύχει.

Γ. Το γενικότερο πρόβλημα και η λύση του

Με την επιτόπια επίσκεψή της η ΔΕ μπόρεσε να διαπιστώσει εκτός των όσων υπονοήθηκαν ήδη (αίγες εντός του δάσους, παραβιασμένη περιφράξη, κατεστραμμένο σύστημα πυρανίχνευσης, αποτυπώματα φωτιάς από κατασκηνωτές, ξερά κλαδιά και ξύλα, σκουπίδια και απορρίμματα), και άλλες ενέργειες όπως οι κατά το δοκούν και σύμφωνα με τις επιθυμίες μεγάλων - μεσαίων ή μικρών συμφερόντων μετατοπίσεις της γραμμής του αιγιαλού, αυθαιρεσίες (ταβέρνα;, εγκατάσταση γκαζόν ή άλλων φυτών, ποδήλατα κλπ), αλλά και παραλείψεις, όπως η παραμονή επί πολλά χρόνια στο συρτάρι της ειδικής διαχειριστικής μελέτης που είχε εκπονήσει ο ΟΑΔΥΚ. Όλα τα παραπάνω δείχνουν πως η συγκεκριμένη περιοχή, παρά τη σημασία της ως περιοχής ιδιαίτερου φυσικού κάλλους παγκόσμιας αναγνώρισης και προβολής, χαρακτηρισμένης ως οικότοπος προτεραιότητας από την ΕΕ, ήταν μεν άξια για να κοσμή τα διαφημιστικά φυλλάδια δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, τις *cart postal*, άξια για να παρέχει εισόδημα σε κάποιους ή και αναψυχή σε κάποιους άλλους, αλλά δεν ήταν άξια και αυτής της ελάχιστης προσοχής, φροντίδας, παρακολούθησης και διαχείρισης, που πρώτον τη διαφυλάσσει και δεύτερον την αξιοποιεί προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και όχι μόνο.

Αυτό είναι κατά τη ΔΕ του ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης το σημαντικότερο εκ των ερωτημάτων για την περιοχή και την Κρήτη. Θα συνεχιστεί αυτή η πεπατημένη ή θα αλλάξει ριζικά και μόνιμα; Θα συνεχίσουν κάποιοι να εκδηλώνουν την ευαισθησία τους την επαύριο κάθε φυσικής καταστροφής ή θα εργαστούν με επιστημονική πληρότητα, σύγχρονες μεθόδους, σταθερότητα, συνέπεια - επιμονή και οργάνωση στην εφαρμογή απλών - αυτονόητων ενίοτε και δοκιμασμένων ακόμα και στη χώρα μας πρακτικών, που διασφαλίζουν την προστασία και την αξιοποίηση τέτοιων περιοχών; Η παρατήρηση αυτή αφορά ιδιαίτερα την κεντρική και τοπική πολιτική εξουσία (θεσμούς και πρόσωπα).

Η ΔΕ του ΓΕΩΤΕΕ/π.Κρήτης συνεπής στη πάγια πρακτική της ολοκληρωμένης προσέγγισης όλων των ζητημάτων (Βάι, Ελαφονήσι, σκαθάρι φοινίκων, κ.ά) τονίζει την ανάγκη άμεσης προώθησης τριών δράσεων:

1. Τη διατύπωση των προδιαγραφών, την επεξεργασία των παραδοτέων, το χρονοδιάγραμμα, την έγκριση της χρηματοδότησης, την προκήρυξη και την εκπόνηση της Ειδικής Περιβαλλοντικής μελέτης της

περιοχής. Η ΔΕ επιμένει στους όρους «διατύπωση προδιαγραφών» και «προκήρυξη» γιατί απορρίπτει παγιωμένες στη συνείδηση της πολιτικής ηγεσίας λογικές, που στο όνομα της δήθεν εξοικονόμησης πόρων, εκμεταλλεύεται «παραθυράκια» της νομοθεσίας για να αναθέτει αντί να προκηρύσσει τις μελέτες. Η σημασία της περίπτωσης δεν επιτρέπει τέτοιου είδους πολυτέλειες.

2. Την άμεση έναρξη της διαδικασίας για τη συγκρότηση του Φορέα Διαχείρισης της περιοχής, στα πλαίσια του ίδιου χρονοδιαγράμματος για την εκπόνηση της πιο πάνω μελέτης. Η ΔΕ αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα σ' αυτή την πρόταση, όχι τόσο και μόνο γιατί αυτό προβλέπει η κείμενη νομοθεσία (ευρωπαϊκή και ελληνική), αλλά γιατί η αξιολόγηση και η παραλαβή της μελέτης πρέπει να γίνει από εκείνον που θα αναλάβει και να την εφαρμόσει. Και αυτός πρέπει να είναι έτοιμος.

3. Την επεξεργασία και εφαρμογή από τη δασική υπηρεσία, ενός προσωρινού κανονισμού λειτουργίας, για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των δύο παραπάνω δράσεων.

Τέλος η ΔΕ αποφάσισε:

- να ξανασυνεδριάσει στον ίδιο χώρο μετά από τέσσερις μήνες και
- να συγκροτήσει ομάδα παρακολούθησης των εξελίξεων με συντονιστή το Γενικό της Γραμματέα – δασολόγο κ. Παπαδακάκη Νίκο, και μέλη τους Τίγκιλη Γιώργο – ιχθυολόγο/περιβαλλοντολόγο - οργανωτικό γραμματέα της Δ.Ε., Στεφανάκη Αλέκο – κτηνίατρο - μέλος της Δ.Ε., Κοϊνάκη Γιάννη - γεωλόγο, μέλος της Δ.Ε. και Κουγιουμουτζή Γιάννη – δασολόγο - υπάλληλο της Δ/σης Δασών Ρεθύμνου.

**Για τη Δ.Ε. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε./ π.Κρήτης
Ο Πρόεδρος**

Καμπιτάκης Κων/νος

ΟΙ ΑΙΓΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΑ ΜΕΣΑ

Η Δ.Ε. ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Η ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΑΝΑΒΛΑΣΤΗΣΗ

ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΦΩΤΙΑΣ ΠΙΘΑΝΟΝ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΕΣ